ACHIEVING SUSTAINABILITY THROUGH AN INTEGRATED APPROACH TO THE MANAGEMENT OF CULTURAL HERITAGE

SUSTCULT

SUSTCULT LETER INFORMATIVE

ÇESHTJA # 5 – Nëntor 2013

Ne bëjmë ndryshim në Manaxhimin e Trashëgimisë Kulturore

Fjala nga Ernesta Drole, Profesore e historisë dhe sociologjisë

Lugina e Vipaves dhe Gorica si gjithe territoret sllovene, kane karakteristikat e zonave tranzitore. Historia dhe ruajtja e trashegimise kulturore deshmojne per koherat e trazirave te cilat e kane sprovuar kete vend. Nepermjet Lugines se Vipavas dhe Gorices, kane levizur shume njerez. Zaptuesit e rinj ndertuan baza dhe kultivuan token e pushtuar. Per shkak te natyres tranzituese, shume ushtri e kane shkaterruar kete vend dhe kjo deshmohet nepermjet ruajtjes se ndertesave mbrojtese. Kjo zone ka nje numer te konsiderueshem te objekteve te ndryshme te cilesuara si trashegimi kulturore. Te vogla ne permasa dhe modeste, por sipas vlerave historike dhe monumentale, jane nje pjese e rendesishme e identitetit tone kulturor.

Monumentet kulturore gjenden ne disa bashki te ndryshme dhe zoterohen nga persona legal dhe fal suksesit te tyre, dhe fal nje menaxhimi te perqendruar dhe te bashkuar, dokumenti qe po prodhohet nepermje projektit SUSCULT eshte i nje rendesie te vecante. Instituti i Mbrojtjes se Trashegimive Kulturore, zyra rajonale ne Nova Gorica si nje sherbim publik, eshte pergjegjes per mirembajtjen dhe zhvillimin e vizibilitetit te objekteve dhe siteve te trashegimise kulturore.

Projekti SUSCULT, i cili nderton mbi bazat ekzistuese te ruajtjes se trashegimise, eshte nje mekanizem dhe nje strategji e stabilizuar ne mbeshtetje te zhvillimit. Projekti ofron direktiva, se si ruajtja e trashegimise dhe mbeshtetja e saj mund te perdoren per te dizenjuar nje ambjet cilesor per jetese.

Projekti SUSCULT, i cili ka filluar te pergatise Planin e Pergjithshen te Menaxhimit, eshte nje levizje pozitive. Asnje dokument deri tani nuk ka ekzistuar mbi kete zone me nje varietet kaq te gjere te objekteve trashegimi kulturore, te cilat deri me sot ose nuk kane ruajtur ate vlere kulturore qe u takon, ose nuk jane menaxhuar fare. Ky eshte nje dokument themelor qe do te udheheq menaxhimin e metejshem, por gjithashtu dhe strategjine per ruajtjen dhe perkujdesjen e trashegimise kulturore. Instituti per Mbrojtjen e Trashegimise Kulturore ka marre pjese ne pergatitjen e dokumentit me njohurite individuale mbi objektet e trashegimise kulturore, te cilat kane qene nen monitorimin e tyre per shume vjet.

Pritjet tona jane qe ky dokument do te kete nje ndikim pozitiv ne rizgjimin e vlerave te trashegimise kulturore dhe qe banoret vendas, te cilet jetojne me kete trashegimi dhe qe e perkufizojne si nje reflektim te vlerave, identitetit, besimit fetar, dhe tradites se tyre, ta mbeshtesin duke besuar se kjo do te sjelle nje rizgjim te perfitimeve te tyre ekonomike duke permiresuar jetesen e tyre

ERNESTA DROLE

Profesore e Historise dhe Sociologjise, Instituti per Mbrojtjen e Trashegimise Kulturore, Pergjegjese e Njesise Rajonale e Nova Gorica

PERMBAJTJA

Fjala…………………………..1

Zoom: Vipava Valley……..2

Zoom: Venecia dhe Laguna e saj... …..…………………….3

Të rejat nga Projekti……..……………….4

SOUTH EAST EUROPE Jointly for our common future

Programme co-funded by the EUROPEAN UNION

www.sustcult.eu

LUGINA E VIPAVES

Lugina e Vipaves gjendet ne ne kryqezim midis Adriatikut Verior dhe rajonit te Danubit duke u shtrire midis qyteteve te Gorices dhe Nova Gorices, Vecorite e shkelqyera klimaterike te lugines qe i ngjasojne shume me ate te bregdetit Adriatik, dhe sasia e mjaftueshme e ujit ka bere te mundur ngritjen e shume kampeve pergjate historise se saj shekullore, te cilat kane qene te formuara si nje kunderpergjigje ndaj eres lokale qe fryn nga lindja ne perendim dhe quhet Bora. Nderthurja midis njeriut dhe natyres e bene Luginen nje veper kulturore te rendesishme, qe ja vlen te ruhet ne karakteristikat e saj kryesore, te dhena nga zonat e kultivuara, shumica vreshtari, rruge te ngushta me qindra lule

Disa te dhena

Rajoni – province Gorica: Popullsia: 119,126
Siperfaqa (km2): 2,325
Nova Gorica – qendra administrative e lugines:
Popullsia: 31,911 – Siperfaqa (km2): 279

E njohur nga popullsia Sllovene por pa ndonje etikete zyrtare, sfida kryesore e lugines se Vipaves eshte sistemi i saj i menaxhimi. Asetet e trashegimise dhe mjedisit jane ruajtuar sic duhet dhe promovuar nga aktore te ndryshem te caktuar ne detyre, si bashkite ashtu dhe qeveria qendrore, por asnje plan integrues per nje zhvillim te qendrueshem nuk eshte vendosur kurre ne zbatim

[Universiteti i Nova Gorices merr pjese ne projektin SUSCULT nepermjet programit te saj ne doktorature ne “Ekonomi dhe Teknika per Ruajtjen dhe Mbrojtjen eTrashegimise Arkitekturore dhe Ambjentale”

Ky program nderkombetar pas universitar eshte themeluar dhe binjakezuar me Universitetin IUAV te Venecias ne 2005. Pergjate viteve nje numer i madh institucionesh dhe universitetesh kane marre pjese ne mbeshtetje te kerkimeve arsimore dhe aktiviteteve kulturore te programit. Ne edicionin e 9-të, programi arriti zoterimin e ICCROM dhe se fundmi ka aplikuar ne programin e UNESCO TWIN per ngritjen e nje Zyre TE UNESCO-s ne fushen e Menaxhimit te Trashegimise.

Projekti SUSCULT u lejua te lanconte nje iniciative partneriteti pulik-privat, duke filluar me bashkepunim te rregullt mdis institucioneve publike dhe skenareve te mundshem ne te ardhmen per sitet. Qellimi eshte qe pasi draft i Plani te Menaxhimit te vihet ne zbatim, duhet te pefshije te gjithe grupet e interest lokal, si ata publik, privat apo edhe te trete, per te implementuar veprime te qendrueshme per ruajtjen dhe zhvillimin e kesaj zone te rendesishme kulturore. Per te mbeshtetur kete proçes, duhet te implementohet nje platforme WEB GIS dhe aktivitete te reja pilote mbi turizmin integrues te zones.

VENECIA DHE LAGUNA E SAJ

Zyra e menaxhimit per Trashegimine Boterore te sitit te UNESCO-s “Venecia dhe laguna e saj” ne qytetin e Venecies, koordinon aktivitetin e autoriteteve pergjegjese per menaxhimin dhe mbrojtjen e sitit, promovon vlerat e sitit, implementon projekte per mbrojtjen dhe zhvillimin e qendrueshem te ambjentit, trashegimise kulturore dhe peizazhit. Nen keto aktivitete, projektet me sfiduese tashme te nisura jane:

1. Proceset e erozionit në trashëgiminë arkitektonike: përkufizim, studime, masat e kundërta - rasti i Sitit te UNESCO-s "Venecia dhe Laguna e saj": Projekti fokusohet në analizën e të dhënave mbi presionin antropik dhe për identifikimin e parametrave për vlerësimin. Rezultati do të lejojë identifikimin e disa mjeteve dhe skenarët e ndërhyrjes që kanë për qëllim zbutjen e procesit të të dy, erozoinit fizik dhe perceptues që do të përdoret edhe si praktikë e mirë.

2. VELARIA – Rrjeti i Informacionit të arkivave në lagunen veneciane: projekti parashikon krijimin e web portalit për promovimin e arkivave në pronësi të organizatave dhe institucioneve që punojnë në fushën e Sitit dhe hartës së burimeve dokumentare në dispozicion.

3. VESIPIAN - Sistemi WebGIS për konsultim e planifikimit urban dhe rajonal në fuqi në Venecia dhe Laguna e saj, Sit i UNESCO-s Projekti promovon konsultimit dhe përditësimin e të dhënave kryesore për planifikimin e territorit të zonës së referencës të Sit-it te UNESCO-s "Venecia dhe Laguna e saj", duke integruar me sisteme të tjera të informacionit të qytetit, provincës dhe në rajonin Veneto.

4. VLERAT KULTURORE TE LAGUNES - Projekti fokusohet në zhvillimin e strategjive dhe veprimeve konkrete për të rritur vlerat kulturore te Lagunes, të dyja të prekshme dhe të paprekshme dhe të inkurajojë zhvillimin e eko-turizmit te qëndrueshem. Projekti parashikon ngritjen e një sistemi të menaxhimit që ka për qëllim mbrojtjen e lagunës dhe qëndrueshmërisë ekonomike përmes qasjes pjesëmarrëse përfshirë të gjithë aktorët kryesorë dhe palët e interesuara.

[1] *Projekt ne bashkepunim **me** Mbikqyrjen per Trashegimine Arkitekturore dhe Peizazhin e Venecia dhe Laguna e saj.*

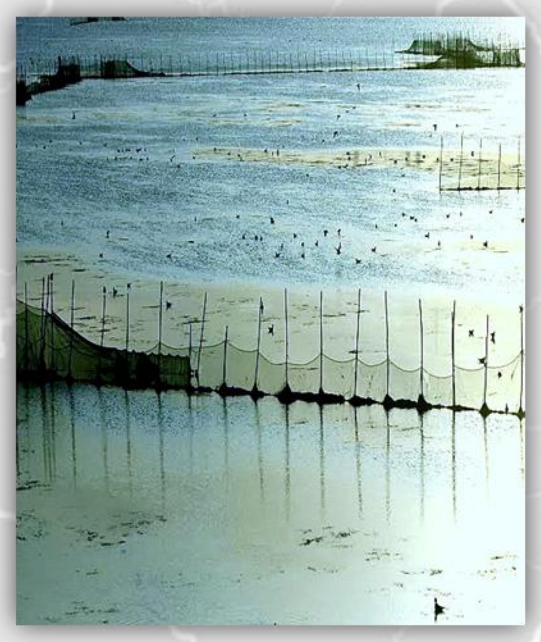

5.Valorizimi i vlerave te peisazhit- Projekti fokusohet në peizazhin lagunor si një burim kulturor për të zgjeruar duke zhvilluar nisma për një alternativë dhe përdorimin e qëndrueshëm dhe promovimin e një kuptim më të mirë të vlerave rurale. Projekti ka për qëllim të nxisë mundësitë e punësimit eko-turizmit. Një qasje aktive pjesëmarrës ka qenë setup për të lejuar përfshirjen e organeve publike-private dhe aktorëve kyç bujqësore.

6. Pjesëmarrja në platformën SUSTCULT WebGIS për publikimin dhe shkëmbimin e të dhënave dhe hartave tematike për menaxhimin dhe promovimin e Sit-it te "Venecias dhe Lagunna e saj"

Në kuadër të Marketingut dhe Aktivitetetit Nxites (WP7), Qyteti i Venecias është duke zhvilluar një projekt të quajtur "Pasurimi rural i peizazhit në Lagunën e Venedikut", e cila është e fokusuar në rritjen e peisazhit te lagunes si një burim kulturor strategjik ende për t'u zbuluar . Projekti është në përputhje me objektivat strategjike të përcaktuara me Planin e Menaxhimit 2012-2018 i "Venecia dhe Laguna e saj" ne WH Site. Qëllimi i këtij projekti është të nxisë iniciativa për një alternativë dhe përdorimin e qëndrueshëm të tokës, për të promovuar një njohuri të gjerë mbi vlerat rurale dhe për të krijuar mundësi për punë që kanë të bëjnë me aktivitetet e eko-turizmit. Qasja e miratuar pjesëmarrëse nxit përfshirjen e organeve publike-private dhe aktorëve të tjerë kyç të cilët veprojnë në sektorin primar (p.sh. shoqata, investitorët privatë, qytetarë, etj).

PROJEKT LAJME

TAKIMI I KATERT I PROJEKTIT NE BAKAU (RUMANI)

Më 27 dhe 28 maj 2013 ,Takimi i 4-rt i Projektit dhe Komitetit Drejtues, u zhvillua në Bacau (RO) në ambientet e Agjencisë së Zhvillimit Lokal . Takimi ishte një rast i madh dhe i këndshem për të gjithë partnerët qe të takohen përsëri , për të shkëmbyer përvojat , për të paraqitur gjendjen e avancimit të projektit dhe për të rënë dakord mbi kapitalizimin dhe shpërndarjen e aktiviteteve të reja . Përfundimi i Planit te Menaxhimit , dhe fillimi i WP7 " stimulimin e vendeve të punës dhe gjenerimin e të ardhurave përmes menaxhimit të qëndrueshëm të trashëgimisë kulturore ", i cili përfshin realizimin e një analize të marketingut dhe një plan të përshtatshëm të biznesit për çdo vend kulturore të përfshirë , ishin gjithashtu pjesë e diskutimit . Gjatë takimit , Agjencia e Zhvillimit Lokal te Bacau-t organizoi një vizitë studimore në sitin e trashegimise kulturore Bacau dhe në muzeun lokal arkeologjik . Rezultatet e takimit dy ditor , si dhe zbatimi i përgjithshëm i projektit u prezantuan gjatë një konference për shtyp dhe nje eventi promovues i mbajtur në Qendrën e Biznesit në Bacau.

105 HARTA TE PUBLIKUARA NE PLATFORMEN WEBGIS TE SUSTCULT

Platforma SUSTCULT webGIS lejon trajtimin dhe ndarjen e të dhëna gjeohapësinore nga burime heterogjene në një mënyrë bashkëpunuese. Me një total prej 105 hartave të krijuara deri tani dhe 307 shtresa, platforma webGIS e SUSTCULT jep të dhëna hapësinore dhe informacion kulturor me teknologjitë e GIS . 7 Sitet e Trashëgimisë Kultutore të SUSTCULT Venecja (Itali), Korfuzit (Greqi), Vipava Valley (Sllovenia), Bacau dhe Manastiri i Hurezi –t (Rumani), Berat (Albania) dhe Ohër (FYROM)), janë paraqitur në Platformën përmes hartave tematike që mund të përdoren në një mënyrë miqësore nga palët e interesuara, praktikuesit kulturore dhe publiku.

http://maps.sustcult.eu/

PJESEMARRJA NE AKTIVITETIN VJETOR "SEE"

Skuadra e SUSTCULT morri pjesë në aktivitetin vjetor të SEE 2013 I mbajtur në Bukuresht (RO) më 19 qershor nën titullin "arritjet e SEE në kuadrin e programeve të reja në këtë zonë ". Eventi ishte i ndarë në dy pjesë. Ne pjesen e parë u përqëndrua në të ardhmen e Bashkëpunimit Territorial Evropian në zonë, duke përfshirë informacion të përditësuar në lidhje me dy programet e reja, ndërsa pjesa e dytë ka shpjeguar strategjinë tematike te kapitalizimit të programit dhe arritjet e fituara nga të dy programet dhe projektet deri tani. Përveç aktiviteteve të rrjeteve, baner-i i SUSTCULT u paraqit në stendë dhe newsletter dhe broshura të shumta u shpërndarë.http://www.seeconference2013.net/

PROJEKTI SUSTCULT NË KONFERENCËN AFATMESËM TË PROJEKTIT HERMAN

Projekti SUSTCULT është prezantuar në konferencën Afatmesme të projektit HerMan mbajtur më 8 tetor në Ferrara (IT) në vendin e mrekullueshme të Kalasë Estensi. HerMan qëndron për "Menaxhimin e Trashëgimisë Kulturore në Zonën Qendrore të Evropës" dhe është financuar në kuadër të programit të Evropës Qendrore. Projekti ndjek menaxhimin e integruar të burimeve kulturore evropiane, promovimin e metodologjive të reja, aktivitete të rregullta trajnimi dhe favorizon shkëmbimin e praktikave dhe rasteve pilot. Konferenca ishte një rast i madh për të filluar një sinergji në mes të dy projekteve.

KOMITETI I PESTE DREJTURES DHE WORKSHOPI NDERKOMBETAR

Komiteti i peste Drejtues i SUSTCULT dhe Workshopi nderkombetar "Hapat konkretë drejt krijimit të vendeve të punës dhe të ardhura: se si ekonomia vendore mund të integrohen në menaxhimin e Burimeve Kulturore" u zhvillua më 30 tetor në Vezprem (HU).Workshopi u fokusua në potencialin e trashëgimisë kulturore si nxitës për krijimin e vendeve të punës dhe të ardhura me një vëmendje të veçantë në rajonin e Europës Juglindore. Workshopi ishte një rast i frytshëm për të ndarë qasjet, metodologjite dhe praktikat më të mira nga projekte të tjera për të zhvilluar strategji të valorizimit në gjithë territorin si një aktor ekonomikisht aktiv dhe për të analizuar së bashku se si ekonomia lokale mund të integrohet në menaxhimin e burimeve kulturore.

http://www.sustcult.eu/meeting.php

Partner Lider: City of Venice European and International Policies - San Polo, Riva del Vin 1098, 30125 Venice, Italy.

international.relations@comune.venezia.it; http://www.sustcult.eu/